

Choć wszystkie rasy są nam bliskie, szkockie bydło – jak chociażby highland – szczególnie skradło serce naszej redakcji. Dlatego bohaterem tego artykułu również jest rasa pochodząca z tych malowniczych, wyspiarskich rejonów - bydło galloway.

Nazwa tej rasy bydła mięsnego pochodzi od jej kolebki – rejonu Galloway w południowo-zachodniej Szkocji. Tam też była ona hodowana od dawien dawna. Wygląd tych zwierząt zdecydowanie rzuca się w oczy, a to za sprawą oryginalnej dłuższej okrywy włosowej, która na niektórych partiach ciała jest jakby bardziej skręcona. Dłuższa sierść chroni bowiem przed zimnymi, wietrznymi warunkami atmosferycznymi, które panują w „rodzinnych”, górzystych, stronach tych zwierząt.

Zarys historyczny

Galloway jest spokrewniona z rasą aberdeen angus, która powstała w podobnym okresie na terenach południowo-wschodniej Szkocji. Księgi hodowlane dla obu ras założono w 1862 roku. Z kolei w roku 1877 powstało Stowarzyszenie Hodowców Bydła Rasy Galloway, a w 1879 założono pierwszą księgę bydła zarodowego tej rasy.

Na drodze pracy hodowlanej na przełomie XVIII i XIX wieku uzyskano bezrogie bydło galloway, z zachowaniem przystosowania do surowych warunków bytowania. Warto przy tym wspomnieć, że ich dobra adaptacja do niesprzyjających warunków nie oznacza, że są „surowe” względem ludzi. Charakteryzują się bowiem łagodnym usposobieniem.

Cechy bydła galloway

To zwierzęta, które dobrze radzą na zimnych, wilgotnych terenach ubogich w paszę. Zimą bydło wyrasta długa, gruba sierść pełniąca dobrą funkcję izolacji przed niską temperaturą. Dzięki takiemu przystosowaniu bydło galloway cały rok może być trzymane pod chmurką. Osobniki tej rasy są bezrogię, o średnim kalibrze. Zwierzęta mają dobrze umięśniony tułów, szeroką i głęboką klatkę

Długa sierść pełni dobrą funkcję izolacji przed niską temperaturą. Fot. Pixabay

piersiową oraz krótką i szeroką głowę. Buhaje mierzą do 135 cm w kłębie, przy masie ciała 700–800 kg, natomiast krowy mają średnio 125 cm w kłębie i 500–600 kg masy ciała. Przeglądając galerię zdjęć z bydłem galloway, od razu można zauważyć różnorodność umaszczenia w obrębie rasy. Choć najbardziej popularna jest maść czarna, to wstępuje też umaszczenie ciemnobrązowe i czerwono-brązowe. Rzadziej można spotkać białe osobniki z ciemną pigmentacją śluzawicy i strzyków oraz okolic oczu i uszu. Odmianą tej rasy jest *belted galloway* (galloway siodłaty, galloway paskowany), którego nazwa pochodzi od szerokiego białego pasu, który okala środek tułowia.

Rozród

Osobniki tej rasy wcześnie dojrzewają. Pierwsze zacielenia mają miejsce w wieku 15 miesięcy. Porody nie są trudne. Masa ciała urodzeniowa cieląt to 27–29 kg. Młode są bardzo witalne i szybko rosną.

Cechy mięsa od galloway

Mięso pozyskiwane od tej rasy jest doskonałej jakości. Charakteryzuje się wysokimi walorami smakowymi; jest soczyste i delikatne. **Ponadto ma korzystny profil aminokwasów i nienasyconych kwasów tłuszczowych, jest bowiem bogate w kwasy tłuszczowe omega-3 i omega-6.**

Bydło galloway na świecie

Bydło galloway nie występuje licznie w Ameryce Północnej, choć było importowane do Stanów Zjednoczonych, począwszy od lat 50. XIX wieku. W 1882 roku zostało założone Amerykańskie

Stowarzyszenie Hodowców Galloway. Rasa ta jest hodowana w 17 krajach, przy czym najliczniejsza populacja występuje w Kazachstanie.

Źródło: PZHiPBM

Źródła

- Galloway Cattle, The Livestock Conservancy, <https://livestockconservancy.org/index.php/heritage/internal/galloway> (dostęp: 9.12.2020).
- Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego (PZHiPBM), <https://bydlo.com.pl/galloway/> (dostęp: 9.12.2020).